

OVERDENKING

KERK EN ISRAËL

Lezen: Romeinen 11

...dan moet u zich niet boven de takken verheffen. Als u dat doet, moet u goed bedenken dat niet u de wortel draagt, maar de wortel u.

(Romeinen 11: 18)

In de kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland is tot uitdrukking gebracht dat de relatie met Israël fundamenteel is: we zijn onopgeefbaar met het volk Israël verbonden (zie bijlage 1). De kerk is 'geworteld in Israël' en met Paulus kun je zeggen: niet jij (kerk, gemeentelid) draagt de wortel, maar de wortel draagt jou (Romeinen 11:18).

Waar hebben we het over als we spreken over Israël?

Voor Joden is 'Israël' een woord met meerdere betekenissen. Het verwijst naar aartsvader Jacob, die de naam Israël krijgt bij zijn worsteling bij de beek Jabbok (Genesis 32:28). Naar deze vader worden de kinderen, de twaalf stammen van dit volk genoemd. 'Israël' is zowel de enkeling als de gemeenschap.

'Israël' heeft alles te maken met de Schriften, de Tenach (de boeken die voor het christendom Oude Testament zijn gaan heten). 'Israël' duidt ook op een cultuur, op een steeds voortgaande karakteristieke geloofsgeschiedenis van eeuwen.

Heeft het dus ook iets met de staat Israël te maken?

De staat is een onderdeel van de Joodse identiteit. Dus als wij spreken over 'Kerk en Israël' betekent dat, dat we ons betrokken voelen zowel bij wat er in de loop van de geschiedenis met het Joodse volk is gebeurd, als ook met haar geloofsgeschiedenis en tevens met wat er in de staat Israël gebeurt. Maar dat betekent niet dat we zonder meer achter de politiek van de staat Israël staan of de huidige staat vanzelfsprekend als de vervulling van de landbelofte uit het Oude Testament beschouwen.

Wat wordt er met 'Kerk' bedoeld?

Net als bij het woord 'Israël' gaat het bij 'Kerk' om de kerk in al haar

facetten. Niet alleen om geloofsleer, maar ook om het geloofsleven en de geloofsgemeenschap. Het gaat dus om de eredienst en om de dagelijkse dienst aan de medemens.

Hoe komt 'Kerk en Israël' tot uitdrukking?

De kerkelijke verbondenheid met Israël kan in de eredienst hoorbaar worden. Dat kan door:

- a. De Israëlzondag op de eerste zondag van oktober gestalte te geven.
- b. Te stimuleren dat op elke zondag 'Israël' doorklinkt:
  - door er acht op te slaan dat Jezus zelf in zijn gesprek met de Emmaüsgangers over Mozes en de Profeten begon, en dat wij op dezelfde wijze onze zondagse gedachtenis aan Jezus viëren. Zo moet er gewaakt worden voor een eenzijdige Schriftkeuze in de eredienst en gepleit worden voor een die vorm krijgt in een omgang met de gehele Schrift, want het Nieuwe Testament is niet los verkrijgbaar.
  - door mensen er steeds op attent te maken dat de geschriften van het Oude Testament - ook wel 'Eerste Testament' genoemd - van oorsprong Joods zijn en nooit hun oorspronkelijke betekenis voor het Joodse volk hebben verloren.
  - door in de gebeden te denken aan het Joodse volk als Gods eerstelingen van het Verbond.
  - door in de dienst der barmhartigheid een bijzondere verantwoordelijkheid tot uitdrukking te brengen naar de Joodse broeders en zusters.

Tekst gedeeltelijk ontleend aan:

Een kleine handreiking

Doel, opzet en werkzaamheden van een plaatselijke Kerk en Israël-commissie

Uitgave: Protestants Landelijk Dienstencentrum, Postbus 8504, 3503 RM Utrecht

Ds. M. A. Bos